

**ZARZĄDZENIE NR 69/2020
PREZYDENTA MIASTA KIELCE**

z dnia 20 lutego 2020 r.

**w sprawie ustalenia regulaminu przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym
oraz regulaminu użytkowania Kieleckiej Karty Miejskiej.**

Na podstawie § 7 ust. 5 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Kielce wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 148/219 r. z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego, art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 8), art. 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 oraz art. 47 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2475) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustalam i wprowadzam do stosowania na terenie Gminy Kielce oraz na terenie gmin, które zawarty z Gminą Kielce porozumienia o utworzeniu wspólnej komunikacji miejskiej Regulamin przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Ustalam i wprowadzam do stosowania na terenie Gminy Kielce oraz na terenie gmin, które zawarty z Gminą Kielce porozumienia o utworzeniu wspólnej komunikacji miejskiej Regulamin użytkowania Kieleckiej Karty Miejskiej w brzmieniu określonym w załączniku Nr 2 do zarządzenia.

§ 3.

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Zarządu Transportu Miejskiego w Kielcach.

§ 4.

Traci moc zarządzenie nr 424/2015 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia regulaminu przewozu osób w publicznym transporcie drogowym oraz regulaminu użytkowania Kieleckiej Karty Miejskiej .

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2020r.

Prezydent Miasta
Kielce

Bogdan Wenta

REGULAMIN

OKREŚLAJĄCY WARUNKI OBSŁUGI PODRÓŻNYCH ORAZ PRZEWOZU OSÓB I RZECZY W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ (LOKALNYM TRANSPORCIE ZBIOROWYM) ORGANIZOWANEJ PRZEZ ZARZĄD TRANSPORTU MIEJSKIEGO W KIELCACH

I. Postanowienia ogólne:

1. Niniejszy regulamin określa zasady korzystania przez pasażerów z usług przewozowych w ramach komunikacji miejskiej na terenie Kielc i gmin, z którymi zawarte zostały porozumienia międzygminne w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, organizowanych przez jednostkę budżetową Miasta Kielce - Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach.
2. Użyte w Regulaminie pojęcia oznaczają:
 - 1) **komunikacja miejska** - przewozy świadczone na zlecenie ZTM przez Operatorów w ramach regularnych linii komunikacyjnych, zgodnie z podanymi do publicznej wiadomości rozkładami jazdy;
 - 2) **organizator przewozów** - jednostka budżetowa Miasta Kielce, powołana przez Radę Miasta Kielce dla organizacji i zarządzania komunikacją miejską w Kielcach i na terenie gmin objętych porozumieniami międzygminnymi w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, zwana dalej Zarządem Transportu Miejskiego lub w skrócie ZTM;
 - 3) **operator** - przewoźnik wykonujący na podstawie umowy zawartej z ZTM usługi przewozowe w zakresie lokalnego transportu zbiorowego (komunikacji miejskiej);
 - 4) **pojazd** - środek transportu wykorzystywany przez Operatora w komunikacji miejskiej, posiadający wszystkie niezbędne dokumenty dopuszczenia do ruchu;
 - 5) **przewóz** - transport osób i zabranych ze sobą rzeczy, wykonywany przez Operatorów na podstawie umowy zawartej z ZTM;
 - 6) **pasażer** - osoba, która zawarła umowę przewozu;
 - 7) **przystanek komunikacyjny, przystanek** - oznakowane właściwymi znakami drogowymi miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów z pojazdu na danej linii komunikacyjnej;
 - 8) **dokument przewozu** - dokument uprawniający pasażera do przejazdu środkiem komunikacji miejskiej;
 - 9) **rozkład jazdy** - określony na podstawie prawa przewozowego plan, według którego mają się odbywać kursowania pojazdów, podawany do publicznej wiadomości;
 - 10) **e-karta (Kielecka Karta Miejska - KKM)** - elektroniczna karta będąca między innymi nośnikiem biletów komunikacji miejskiej, informacji o uprawnieniach do ulgowych / bezpłatnych przejazdów oraz funkcji płatniczej działającej na zasadzie przedpłaconej karty, tzw. karty prepaid;
 - 11) **Punkt Sprzedaży Biletów (PSB)** – punkty sprzedaży biletów prowadzone przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach.

3. W sprawach nieokreślonych w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.), ustawa z 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.), ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2475 z późn. zm.) oraz zarządzenia Prezydenta Miasta Kielce.

II. Zasady korzystania z usług komunikacji miejskiej:

1. Z przejazdów w komunikacji miejskiej można korzystać na następujących zasadach:
 - 1) Z usług przewozowych komunikacji miejskiej w Kielcach można korzystać na podstawie dokumentów przewozu, którymi są e-karty, bilety zakupione przez telefon lub bilety papierowe z napisem Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach, ZTM Kielce, ZTM lub dokument uprawniający do bezpłatnego przejazdu.
 - 2) Pasażer jest obowiązany posiadać ważny bilet / e-kartę przez cały okres jazdy i okazywać go na żądanie służbom kontrolnym.
 - 3) Podczas kontroli biletów pasażer obowiązany jest okazać bilet / e-kartę i (lub) dokument uprawniający do ulgowego albo bezpłatnego przejazdu, a jeżeli nabycie biletu nastąpiło przez telefon, także okazanie telefonu z wyświetloną informacją o uiszczeniu opłaty za przejazd.
 - 4) Pasażerowi nie wolno odstąpić skasowanego biletu innej osobie.
 - 5) Po wejściu do pojazdu pasażer obowiązany jest niezwłocznie i bez wezwania skasować bilet za przejazd lub w przypadku biletu elektronicznego należy w momencie wejścia do pojazdu zbliżyć e-kartę do kasownika/czytnika w celu zarejestrowania przejazdu.
 - 6) Przy wyjściu należy ponownie zbliżyć e-kartę do kasownika / czytnika w celu wyrejestrowania przejazdu. Rejestracji przejazdu nie wymaga się w przypadku elektronicznych biletów okresowych.
 - 7) W przypadku wystąpienia problemów z zarejestrowaniem e-karty w kasowniku należy ponowić próbę w kolejnym kasowniku. Po nieudanych próbach należy uiścić opłatę za przejazd za pomocą biletu papierowego a nieprawidłowości w działaniu e-karty zgłosić w Punkcie Sprzedaży Biletów ZTM.
 - 8) W przypadku braku możliwości zakupu biletu w automacie zamontowanym w autobusie bilet należy zakupić u kierowcy autobusu.
 - 9) Bilet papierowy uznaje się za nieważny gdy:
 - a) jest zniszczony,
 - b) jest nieskasowany,
 - c) jest skasowany dwukrotnie,
 - d) jest skasowany nieprawidłowo,
 - e) upłynął termin jego ważności,
 - f) został udostępniony pasażerowi przez innego pasażera
 - g) został nabyty nie na strefę, w której pasażer odbywa podróż,
 - 10) E-karta jest nieważna w przypadku gdy:
 - a) jest zniszczona,
 - b) niezarejestrowana w systemie,
 - c) upłynął termin jej ważności,
 - d) została nabyta nie na strefę, w której pasażer odbywa podróż.

- 11) Bilet zakupiony przez telefon po rozpoczęciu kontroli biletów jest nieważny.
- 12) Pasażer, który podczas kontroli nie może okazać ważnego biletu/e-karty za przejazd albo stosownego dokumentu, obowiązany jest do uiszczenia właściwej należności za przejazd i opłaty dodatkowej.
2. Zawarcie umowy przewozu następuje poprzez zajęcie miejsca w pojeździe.
3. Wsiadanie do pojazdów i wysiadanie z pojazdów możliwe jest tylko na przystankach komunikacyjnych lub dworcach.
4. Pojazdy wykorzystywane przez operatora do świadczenia usług przewozowych kursują według rozkładów jazdy umieszczonych na przystankach komunikacyjnych i stronie internetowej organizatora.
5. Przewóz rzeczy i zwierząt może odbywać się na warunkach określonych w przepisach porządkowych obowiązujących w gminnym regularnym przewozie osób.

III. Zasady nabywania biletów:

1. Wszystkie rodzaje biletów można nabywać w punktach sprzedaży prowadzonych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach.
2. Bilety jednorazowe, dobowe i jednogodzinne można nabywać w automatach do sprzedaży biletów a także w innych, ogólnie dostępnych punktach sprzedaży oraz poprzez aplikację umożliwiającą zakup biletu przez telefon.
3. E-karty można doładować w Punktach Sprzedaży Biletów, w automatach do sprzedaży biletów oraz poprzez stronę internetową.
4. W przypadku niesprawności automatu do sprzedaży biletów uniemożliwiającej nabycie biletu przez pasażera, bilety jednorazowe można nabywać u kierowcy autobusu za odliczoną gotówkę.
5. W celu wydania imiennej e-karty wnioskodawca jest zobowiązany zgłosić się do PSB z:
 - 1) dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym tożsamość wnioskodawcy,
 - 2) wypełnionym wnioskiem,
 - 3) aktualnym zdjęciem (35x45mm),
 - 4) dokumentami potwierdzającymi typ ulgi i czas jej obowiązywania zgodnie z odrębnymi przepisami.
6. Elektroniczne bilety okresowe imienne – można nabywać na okres 14, 30, 60 i 90 dni od dowolnie wybranego dnia.
7. Elektroniczne imienne semestralne bilety można nabywać:
 - 1) bilety uczniowskie – na okres od dnia 1 września i do dnia 31 stycznia lub od dnia 1 lutego do 30 czerwca,
 - 2) bilety studenckie – na okres od dnia 1 października do dnia 15 lutego lub od dnia 16 lutego do 30 czerwca.
8. Elektroniczne imienne bilety dla działaczy opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych można nabywać na okres 365 dni od dowolnie wybranego dnia.
9. Jeżeli z przyczyn niezależnych od pasażera i przez niego udokumentowanych nie może on korzystać z elektronicznego imiennego biletu okresowego przez okres co najmniej 7 dni, pasażer może otrzymać zwrot części uiszczonej za bilet ceny proporcjonalnie do okresu niemożności korzystania z niego, z tym, że do rozliczenia będzie przyjmowana cena biletu

obowiązującego na okres, w którym pasażer korzystał z biletu. Zwrot części uiszczonej za bilet ceny możliwy jest pod warunkiem zgłoszenia się z biletem do Punktu Sprzedaży Biletów ZTM przed rozpoczęciem zaprzestania korzystania z biletu oraz złożenie odpowiedniego wniosku.

10. W przypadku zgubienia lub kradzieży e-karty, możliwe jest wydanie duplikatu po wniesieniu opłaty 10 zł.

IV. Zasady przeprowadzania kontroli biletów:

1. Kontrolę biletów przeprowadzają osoby, które posiadają umieszczony w widocznym miejscu identyfikator wystawiony przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach.
2. Rozpoczęcie kontroli następuje po upewnieniu się przez kontrolerów, że przy kasownikach nie stoją osoby, które zamierzają skasować bilet/zarejestrować e-kartę.
3. Kontroler, rozpoczynając kontrolę, informuje pasażerów o jej rozpoczęciu i wzywa ich do przygotowania biletów do kontroli. Na czas kontroli następuje blokada kasowników.
4. Kontrolę przeprowadza się w autobusie podczas jazdy, a także w czasie postoju na przystanku komunikacyjnym podczas wsiadania i wysiadania pasażerów. Zakończenie kontroli polegające na wypisaniu potwierdzenia przyjęcia należności za przejazd i opłaty dodatkowej lub wypisaniu wezwania do zapłaty może nastąpić poza autobusem, jeżeli kontroler nie zdąży wystawić w/w dokumentów w autobusie przed zatrzymaniem się na przystanku, na którym pasażer zamierza zakończyć podróż.
5. Pasażer podczas kontroli udostępnia bilet lub e-kartę kontrolującemu w celu odczytania jej zawartości, a jeżeli dotyczy, również dokument upoważniający do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu.
6. Kontroler wyposażony jest w urządzenie do kontroli e-karty, zwane dalej czytnikiem kontrolerskim. Na ekranie czytnika kontrolerskiego z wynikiem kontroli wyświetlane są podstawowe dane dotyczące zarejestrowania przejazdu na danym kursie, dane dotyczące e-karty i zapisanych na niej biletów.
7. Czytnik sygnalizuje wynik kontroli dźwiękiem:
 - 1) pojedynczy sygnał dźwiękowy - co najmniej jeden bilet/przejazd został zarejestrowany na danym kursie;
 - 2) potrójny sygnał dźwiękowy - brak zarejestrowanych biletów/przejazdów na danym kursie.
8. W przypadku stwierdzenia: blokady e-karty lub faktu, że kontrolowany pasażer nie jest w stanie potwierdzić prawa do użytkowania e-karty, kontroler ma prawo zatrzymać e-kartę i przekazać ją do Punktu Sprzedaży Biletów celem wyjaśnienia.
9. W przypadku stwierdzenia, że pasażer nie posiada ważnego biletu na przejazd lub braku zarejestrowanych skasowań z elektronicznej portmonetki albo dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, kontroler wzywa pasażera do uiszczenia opłaty dodatkowej i należności za przejazd, a w przypadku odmowy wzywa pasażera do okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości i wystawia wezwanie do zapłaty.
10. Formularz wezwania do zapłaty wypełnia się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje pasażer, a fakt jego otrzymania potwierdza na drugim egzemplarzu czytelnym podpisem. Jeżeli pasażer uiszcza opłatę dodatkową bezpośrednio kontrolerowi, fakt jej uiszczenia odnotowuje się na formularzu opłaty gotówkowej.

11. Pasażerom, którzy nie ukończyli trzynastego roku życia, nie wręcza się wezwania do zapłaty, lecz przesyła się go rodzicom lub opiekunom prawnym, ustalonym w toku kontroli. Od pasażerów tych kontroler nie pobiera opłaty dodatkowej.
12. Skargi i reklamacje przysługujące na podstawie przepisów prawa wynikające z realizacji usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego można składać do Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Kielcach. Skargi i reklamacje powinny być rozpatrzone w terminie 30 dni od daty wpływu.
13. Tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki jakim powinny odpowiadać reklamacje określa rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz. U. nr 38, poz. 266 z późn. zm.).

REGULAMIN UŻYTKOWANIA KIELECKIEJ KARTY MIEJSKIEJ

1. Regulamin Kieleckiej Karty Miejskiej („regulamin”) określa warunki związane z użytkowaniem Kieleckiej Karty Miejskiej, a w szczególności jej:
 - a) uzyskania;
 - b) użytkowania;
 - c) doładowania;
 - d) kontroli.
2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:
 - a) **ZTM** - należy przez to rozumieć Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach;
 - b) **Kieleckiej Karcie Miejskiej („KKM”), e-karcie** - należy przez to rozumieć bezkontaktową **elektroniczną kartę** będącą nośnikiem biletów komunikacji miejskiej o uprawnieniach do ulgowych, bezpłatnych przejazdów oraz funkcji płatniczej działającej na zasadzie przedpłaconej karty, tzw. karty prepaid;
 - c) **personalizacji karty miejskiej** - należy przez to rozumieć zapisanie na KKM danych osobowych użytkownika ze zdjęciem;
 - d) **doładowanie kontraktów-** elektroniczne zapisanie na e-karcie biletu okresowego lub doładowanie elektronicznej portmonetki;
 - e) **e-karcie na okaziciela** - należy przez to rozumieć KKM będącą **nośnikiem** elektronicznych biletów;
 - f) **e-karcie spersonalizowanej, imiennej** - należy przez to rozumieć KKM będącą **nośnikiem** elektronicznych biletów i elektronicznych biletów okresowych oraz jeżeli dotyczy informacji o uprawnieniach do ulg i przejazdów bezpłatnych;
 - g) **rejestracji przejazdu - kasowaniu biletu przy wsiadaniu do pojazdu** - należy przez to rozumieć operację zbliżenia KKM do kasownika/czytnika w pojeździe, która może być połączona z naciśnięciem przez pasażera odpowiedniego przycisku znajdującego się na tym urządzeniu, w wyniku czego następuje zapis informacji o wykorzystaniu zapisanego na KKM biletu elektronicznego;
 - h) **rejestracji wyjścia z pojazdu** - należy przez to rozumieć operację zbliżenia KKM do kasownika/czytnika przy wysiadaniu z pojazdu, dokonywana po uprzedniej rejestracji przejazdu;
 - i) **elektronicznej portmonetce („EP”)** - należy przez to rozumieć **usługę** uruchomioną na KKM pozwalającą na gromadzenie środków pieniężnych w celu ich **wykorzystania do** wnoszenia opłat za **jednorazowe** przejazdy autobusami komunikacji miejskiej;
 - j) **Punkcie Sprzedaży Biletów („PSB”)** - należy przez to rozumieć placówkę należącą do ZTM właściwą ds. przyjmowania wniosków o wydanie KKM i wydawania KKM, personalizacji KKM i przyjmowania reklamacji, sprzedaży elektronicznych biletów okresowych lub doładowań elektronicznej portmonetki oraz sprawdzania stanu KKM przez użytkowników;

§1 Informacje ogólne

1. KKM jest własnością Gminy Kielce.
2. E-karta spersonalizowana może być użytkowana wyłącznie przez osobę, której dane zostały zapisane na e-karcie.
3. Użytkownik będący osobą fizyczną pierwszą spersonalizowaną kartę otrzymuje bezpłatnie.
4. Wydanie kolejnej karty dla tego samego użytkownika rodzi obowiązek uiszczenia opłaty w wysokości 10 zł.
5. E-karta na okaziciela może być użytkowana przez wielu użytkowników, nie zawiera danych osobowych.

§2 Uzyskanie e-karty

1. KKM może być wydawana jako karta imienna lub na okaziciela.
2. **E-karta imienna** wydawana jest użytkownikowi zgodnie z pkt. 4-10 i po zakupie dowolnego biletu okresowego zapisanego na e-karcie, a w przypadku elektronicznej portmonetki - po pierwszym doładowaniu kwotą nie mniejszą niż 10 zł – z wyłączeniem osób posiadających prawo do bezpłatnych przejazdów.
3. **E-karta na okaziciela:**
 - 1) będąca nośnikiem elektronicznej portmonetki jest wydawana po jej pierwszym doładowaniu kwotą co najmniej 20 zł;
4. **E-karta imienna** zostaje wydana na podstawie pisemnego wniosku:
 - 1) osoby, która ukończyła 13 lat,
 - 2) przedstawiciela ustawowego małoletniego, który nie ukończył 13 lat lub opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych całkowicie - zwanych dalej wnioskodawcą.
5. Wniosek o wydanie e-karty można pobrać w PSB lub ze strony internetowej <http://www.ztm.kielce.pl>.
6. W celu wydania e - karty wnioskodawca jest zobowiązany zgłosić się do PSB z:
 - 1) dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym tożsamość wnioskodawcy;
 - 2) wypełnionym wnioskiem;
 - 3) aktualnym zdjęciem (35x45mm);
 - 4) dokumentami potwierdzającymi typ ulgi i czas jej obowiązywania zgodnie z odrębnymi przepisami;
7. Zdjęcie o którym mowa w pkt. 6 ppkt. 3), podlega zwrotowi po spersonalizowaniu e-karty.
8. Każdorazową zmianę danych osobowych (m. in. nazwisko, imię, adres) wnioskodawca jest zobowiązany zgłosić do PSB w celu uaktualnienia danych osobowych zawartych na e-karcie.
9. Aktualizacja danych na e-karcie jest dokonywana w trybie wydania e- karty – bezpłatnie.
10. Duplikat e-karty imiennej lub na okaziciela tego samego typu może być wydany w przypadku:
 - 1) zniszczenia lub uszkodzenia e-karty;
 - 2) zagubienia lub kradzieży e-karty.

§3 Zasady doładowywania e-karty

1. E-karta można może być nośnikiem biletu okresowego oraz elektronicznej portmonetki.

2. Na e-karcie mogą być zapisane uprawnienia do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów po okazaniu ważnego dokumentu uprawniającego do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów (jeżeli dotyczy).
3. Doładowanie e-karty odbywa się w PSB, w automatach stacjonarnych oraz poprzez stronę internetową.
4. W przypadku doładowań internetowych niezbędne jest przedłożenie potwierdzenia transakcji.
5. W przypadku doładowania e-karty przez internet (on-line) pasażer jest zobowiązany po upływie 24 godzin od doładowania, ale nie później niż w terminie 7 dni roboczych do przeniesienia kontraktu na kartę poprzez:
 - 1) umieszczenie karty w „kieszeni” kasownika służącego do przenoszenia kontraktów znajdującego się w autobusie
 Po upływie 7 dni roboczych przeniesienia kontraktów na e-kartę można dokonać w PSB.
6. Środki wpłacone na elektroniczną portmonetkę mogą być wykorzystane do czasu utraty ważności e-karty bądź jej zablokowania.
7. W celu złożenia reklamacji niezbędne jest przedłożenie potwierdzenia transakcji.

§4

Opis funkcjonowania kasownika i kasowanie e-karty

1. Kasownik służy do rejestracji przejazdu czyli kasowania biletu, rejestracji przejazdów osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów, a także rejestracji wyjścia z pojazdu oraz sprawdzania stanu konta e-karty.
2. W przedniej części kasownika starego typu znajduje się moduł wyświetlacza, na którym widoczna jest bieżąca data i czas. W kasownikach nowego typu dodatkowo widoczny jest nr linii autobusowej, kierunek i nr kolejny przystanku
3. Każda operacja przeprowadzana przy użyciu kasownika potwierdzana jest komunikatem informacyjnym na wyświetlaczu, widocznym tak długo, jak długo przyłożona jest do niego e-karta.
4. Na kasowniku starego typu poniżej wyświetlacza znajdują się trzy klawisze umożliwiające:
 - N**- kasowanie za bilet normalny
 - U**- kasowanie za bilet ulgowy
 - S**- sprawdzenie stanu e-karty
 Natomiast na wyświetlaczu kasownika nowego typu znajdują się cztery pola umożliwiające:
 - Normalny** - kasowanie za bilet normalny
 - Ulgowy** - kasowanie za bilet ulgowy
 - Sprawdzenie** - sprawdzenie stanu e-karty
 - Doładowanie** – doładowanie e-karty (przeniesienie biletu zakupionego przez stronę WWW)
5. W kasownikach starego typu naciśnięcie klawisza **N** lub **U** powoduje, że kasownik jest gotowy przez około 5 sekund do pobrania jednorazowej opłaty z elektronicznej portmonetki za bilet stosownie do naciśniętego klawisza. Po przyłożeniu e-karty rozpoczyna się automatyczne pobieranie stosownej opłaty. W kasownikach nowego typu powyższe funkcje realizuje się poprzez naciśnięcie pól oznaczonych : **Normalny**, **Ulgowy**.

6. W kasownikach starego typu naciśnięcie klawisza **S** oznacza uruchomienie funkcji sprawdzania stanu e-karty tj. terminu ważności biletu okresowego oraz saldo elektronicznej portmonetki. Po przyłożeniu e-karty rozpoczyna się wyświetlanie stanu karty (kolejno: informacje o biletach okresowych, informacja o stanie elektronicznej portmonetki). Informacje o zawartości e-karty wyświetlane są sekwencyjnie (data - kwota). Dodatkowo zapala się czerwona lampka oraz generowany jest **podwójny** sygnał dźwiękowy. W kasownikach nowego typu powyższe funkcje realizuje się poprzez naciśnięcie pola oznaczonego: **Sprawdzenie**.

7. **Poprawne** przeprowadzenie rejestracji przejazdu potwierdzone jest komunikatem na wyświetlaczu i zaświeceniem się czerwonej diody na panelu kasownika oraz **pojedynczym** sygnałem dźwiękowym.
8. **Niezarejestrowanie** przejazdu sygnalizowane jest poprzez zaświecenie czerwonej diody na kasowniku i **potrójny** sygnał dźwiękowy. Powód braku rejestracji pokazany jest na wyświetlaczu kasownika.
9. Zbyt szybkie odsunięcie karty od kasownika spowoduje wyświetlenie komunikatu "Sprawdź operację", zaświecenie czerwonej diody oraz wygenerowanie potrójnego sygnału dźwiękowego. Należy wtedy wcisnąć przycisk **S** na kasowniku oraz ponownie zbliżyć do niego e-kartę, aby sprawdzić, czy operacja została przyjęta przez kasownik. W przypadku stwierdzenia braku rejestracji przejazdu czynność rejestracji należy powtórzyć.
10. Kasownik posiada funkcję blokowania rejestracji e-karty. Blokada kasowania uruchamiana jest przez kierowcę z panelu sterującego lub poprzez Kartę Kontrolera. Stan zablokowania kasownika jest sygnalizowany stosownym komunikatem na wyświetlaczu „ZABLOKOWANY” i zaświeceniem czerwonej diody na kasowniku. Rejestracji przejazdu nie wymaga się w przypadku elektronicznych biletów okresowych.
11. E-karty spoza systemu są ignorowane.
12. Posiadacz e-karty zobowiązany jest zarejestrować przejazd w chwili wejścia do autobusu poprzez jej przyłożenie do oznaczonego miejsca w kasowniku
13. System kasowania e-karty z elektroniczną portmonetką funkcjonuje na zasadzie pobierania opłat typu wejście-wyjście, co oznacza, że posiadacz e-karty zobowiązany jest zarejestrować przejazd w chwili wejścia do autobusu poprzez jej przyłożenie do oznaczonego miejsca na kasowniku. Zarejestrowanie przejazdu powoduje pobranie ze środków elektronicznej portmonetki opłaty, jak za bilet jednorazowy. Aby rozliczyć przejazd wg cen z elektronicznej portmonetki należy **dokonać rejestracji wyjścia z pojazdu. W momencie rejestracji wyjścia z pojazdu zostanie zwrócona różnica między zaliczkowo pobraną opłatą jak za bilet jednorazowy, a opłatą należną za przejazd wg cen z elektronicznej portmonetki.**
14. Kasownik pobiera z e-karty odpowiednio: opłatę za bilet normalny, ulgowy lub rejestruje tylko przejazd (w przypadku osób posiadających uprawnienia do bezpłatnych przejazdów).
15. Jeżeli rejestracja przejazdu, czyli kasowania biletu odbywa się przy użyciu przycisku **N** (za bilet normalny) lub **U** (za bilet ulgowy) **najpierw należy wcisnąć odpowiedni przycisk, a następnie przyłożyć kartę do kasownika. W kasownikach nowego typu również najpierw należy wcisnąć odpowiednie pole na wyświetlaczu a następnie przyłożyć kartę do kasownika.**
16. W przypadku spersonalizowanej e-karty jako normalna lub ulgowa kasownik automatycznie pobiera opłatę zgodną z rodzajem zakodowanego biletu bez konieczności naciskania przycisków znajdujących się na kasowniku.
17. Upłynięcie daty ważności zapisanych na spersonalizowanej e-karcie uprawnień do przejazdów ulgowych z elektronicznej portmonetki nie będzie sygnalizowane. Kasownik pobierze opłatę jak za przejazd normalny.
18. Aby zarejestrować przejazd, na e-karcie musi znajdować się kwota nie mniejsza niż cena biletu jednorazowego.
19. W przypadku korzystania z e-karty, z kontraktu elektronicznej portmonetki podczas

podróży z tego samego przystanku w tym samym autobusie można dokonać maksymalnie 5 skasowań – tj. skasowania za siebie i do 4 dokasowań za współpasażerów przy użyciu przycisku N lub U **bądź w kasownikach nowego typu pół Normalny lub Ulgowy.**

20. Każda dodatkowa rejestracja przejazdu poza swoim przejazdem wymaga dodatkowej rejestracji tzn. dokasowania e-karty przy użyciu odpowiednich przycisków na kasowniku, o których mowa w pkt 4.
21. W przypadku korzystania z e-karty, z zapisanymi dwoma kontraktami tj., biletu okresowego i elektronicznej portmonetki w pierwszej kolejności system będzie korzystał z ważnego (ważny w danym dniu) biletu okresowego. Jeśli bilety okresowe zakodowane na e-karcie utraciły już ważność to kasownik podejmuje bez ostrzeżenia próbę skasowania biletu z elektronicznej portmonetki wg taryfy ustawionej w e-karcie.
22. Opis funkcjonowania kasownika z **boczną kieszenią** do wykonywania doładowań internetowych.

Na kasowniku starego typu dwukrotne naciśnięcie klawisza S, a na kasowniku nowego typu naciśnięcie pola Doładowanie powoduje uruchomienie funkcji przenoszenia na kartę środków zakupionych przez internet. Po uruchomieniu funkcji kasownik oczekuje na umieszczenie karty w bocznej kieszeni. Kartę można usunąć z kieszeni dopiero po zakończeniu operacji. Zakończenie operacji przenoszenia środków jest sygnalizowane komunikatem na wyświetlaczu kasownika i sygnałem dźwiękowym.

- **Poprawne** zakończenie operacji przenoszenia środków potwierdzone jest komunikatem na wyświetlaczu, zaświeceniem się czerwonej diody na panelu kasownika oraz **pojedynczym** sygnałem dźwiękowym.
- **Niepoprawne** zakończenie operacji przenoszenia środków potwierdzone jest komunikatem na wyświetlaczu, zaświeceniem się czerwonej diody na panelu kasownika oraz **potrójnym** sygnałem dźwiękowym.

§5

Zasady użytkowania e-karty

1. **E-karta na okaziciela** może być użytkowana przez wielu użytkowników.
2. **E-karta imienna** może być użytkowana **wyłącznie** przez osobę, której dane zostały na niej zapisane.
3. **Elektroniczna portmonetka** jest aktywna w przypadku zgromadzenia na niej środków pieniężnych i jest ważna do czasu wykorzystania zgromadzonych na niej środków.
4. **Ustala się zasady właściwego posługiwania się e-kartą:**
 - 1) nie wolno jej łamać, zginać lub w jakikolwiek inny sposób uszkadzać mechanicznie (np. dziurkując, obcinając, itp.);
 - 2) nie należy jej narażać na oddziaływanie wysokich i niskich temperatur, a także środków chemicznych, silnych pól magnetycznych lub elektrycznych;
 - 3) należy ją bezpiecznie przechowywać i użytkować podobnie jak inne karty tego typu (np. karty płatnicze).

§6

Reklamacja e-karty

1. Reklamacje związane z funkcjonowaniem e-karty można składać w PSB lub poprzez stronę internetową.
2. Utratę e-karty z powodu zagubienia lub kradzieży należy zgłosić telefonicznie lub osobiście w PSB. Zgłoszenia można dokonać w godzinach pracy PSB. Utracona karta zostanie zablokowana następnego dnia roboczego do godziny 9:00.
3. ZTM nie odpowiada za straty środków zgromadzonych na e-karcie od momentu zgłoszenia utraty e-karty do godziny 9:00 następnego dnia roboczego. Pasażer otrzymuje nową e-kartę po uiszczeniu opłaty w kwocie 10 zł.
4. Pozostałe do wykorzystania limity przejazdów na biletach okresowych z utraconej spersonalizowanej (imiennej) e-karty zostaną przeniesione na duplikat biletu według sald e-karty z następnego dnia roboczego po zgłoszeniu jej utraty.
5. Środki zapisane w elektronicznej portmonetce z utraconej spersonalizowanej (imiennej) e-karty zostaną przeniesione na duplikat biletu według salda e-karty z następnego dnia roboczego po zgłoszeniu jej utraty.
6. E-kartę z ujawnioną wadą fabryczną można wymienić bezpłatnie po okazaniu użytkowanej, ważnej karty w celu jej anulowania.